

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางดนตรีและความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ยุทธนา ทรัพย์เจริญ¹
ดร. ธีรยากร ช่วยทุกข์เพื่อน²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติทางดนตรีก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล 4) เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากลและ 5) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดกำแพง (เหรียญล้อมมานะนุกูล) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล 2) บทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบวัดทักษะการปฏิบัติทางดนตรี 5) แบบวัดความคิดสร้างสรรค์และ 6) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีค่าเท่ากับ 81.00/81.56 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3) ทักษะปฏิบัติทางดนตรีสากล ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 4) ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 5) ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล อยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

² ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the efficiency of blended learning on music. 2) to compare achievement between pre and post blended learning on music. 3) to compare music practical skill between pre and post blended learning on music. 4) to compare creative thinking between pre and post blended learning on music. 5) to study the student satisfaction towards the blended learning on music. The sampling group of this study consisted a class of 30 students studying in the second semester in academic year 2016 of prathom sukha V, Wat Kam Paeng school (Rean Lom Mana Nukun) by cluster random sampling. The research instruments consisted of 1) blended learning on music in learning plan 2) web based lesson with blended learning on music 3) student achievements test 4) music practical skill test 5) creative thinking test and 6) satisfaction questionnaire. The collected data were analyzed by frequency, percentage, means, standard deviation, t-test dependent sample and one sample t-test.

The results of found that.

1. The efficiency of the blended learning on music met the standard efficiency criterion of 81.00/81.56, which were higher than the selected standard efficiency criterion of 80/80

2. The learning achievement after learning by the blended learning on music was undertaken were higher at the statistical significant at .01 level.

3. The music practical skill after learning by the blended learning on music was undertaken were higher at the statistical significant at .01 level.

4. The creative thinking after learning by the blended learning on music was undertaken were higher at the statistical significant at .01 level.

5. The student satisfaction on blended learning was at the highest level and higher than the standard at the significance at the .01 level

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ส่งผลให้ปัจจุบันแนวทางการจัดการศึกษามีความหลากหลายทั้งในรูปแบบของกิจกรรมการเรียน การสอน วิธีการสอน การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถให้กับผู้เรียน มีการนำสื่อและเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ ผู้เรียนและในสังคมปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่า สื่อเทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์นั้น มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การรับรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ของโลก คอมพิวเตอร์จึง เป็นโลกกว้างแห่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 15-16 และวิจิตร ศรีสะอ้าน 2543 : 33)

จากแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2554-2556 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 4 ด้าน ซึ่งในด้านที่ 2 เป็นด้านที่สนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อผลิตกำลังคนของชาติ โดยเน้นการเสริมสร้างให้ผู้เรียนด้วย การใช้ ICT เป็นเครื่องมือหรือเป็นส่วนประกอบสำคัญของการเรียนการสอน รวมถึงการจัดตั้งศูนย์ การเรียนรู้แห่งชาติ (National Learning Center : NLC) เพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาและการประยุกต์ใช้ ICT อย่างสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม วิจารณ์ญาณและรู้เท่าทันยุคสมัย ผู้เรียนควรมีความสะดวกที่จะสามารถ ทบทวนบทเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ , 2555: 36-61)

ในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ควบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งในปัจจุบัน สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ เข้ามาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาโดยก่อให้เกิดการกระจาย ความรู้สู่ชุมชนได้อย่างกว้างขวางทำให้ผู้เรียนนั้น มีโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและ ได้รับข้อมูลที่ ทันสมัยรวดเร็ว นับว่าเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 38)

ยุคของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถาบันการศึกษาต่างๆ ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียน การสอนที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ได้ด้วย ตนเองของผู้เรียนจากการเปลี่ยนแปลงตาม เทคโนโลยี ลักษณะการเรียนรู้จึงเน้นการเรียนรู้นอกห้องเรียน มากขึ้น โดยเน้นให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองให้ได้มากที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ เปลี่ยนแปลงไป (Berrett, 2012; & Strayer, 2012) รูปแบบการสอนวิธีต่างๆ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ได้พัฒนาขึ้น โดยเฉพาะ ซึ่งการฝึกจะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความคิดสร้างสรรค์ เราสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ด้วยกระบวนการฝึก การฝึกความสามารถเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เช่น การฝึกแก้ปัญหาในทางสร้างสรรค์ การใช้เทคนิคระดมสมองการใช้แบบฝึกวาดภาพ การเล่นเกม การใช้บทเรียนผ่านคอมพิวเตอร์ หรือแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ (ประภาวดี ก่องมั่ง, ไพรยา รอดจิ้น, และศิเว คุ่มคำ. 2552 : 2)

การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นวิธีการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการใช้สื่อ การสอนที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นการสอน ในชั้นเรียนหรือการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to face) และการสอนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ (Bonk; & Graham. 2006 : 5)ซึ่งมีลักษณะการจัดการเป็นการสนับสนุนการเรียน แบบบูรณาการโดยการใช้สื่อและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ทางด้านวิชาการและสังคม ให้กับผู้เรียนภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ ที่มีลักษณะความต้องการ เหมือนกัน ซึ่งการเรียนรู้แบบผสมนี้เป็นการใช้การศึกษาแบบออนไลน์ ในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้เรียน

วิชาดนตรีได้รับการบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ซึ่งเป็นกลุ่ม สาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่าซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ

สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้(กระทรวงศึกษาธิการ2551. 2551 : 182)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางดนตรีและความคิดสร้างสรรค์ โดยเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ (ดนตรี) ในระดับประถมศึกษาให้ดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าสู่โลกในศตวรรษที่ 21 ในด้านการใช้เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ที่จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละคน ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ว่า “ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในโอกาสแรกทำได้ เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรี
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติทางดนตรีก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรี
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรี
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรี

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรี มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสม ผสานวิชาดนตรีสากล มีทักษะการปฏิบัติทางดนตรีหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน
4. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอยู่ใน ระดับมาก

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 13 โรงเรียน ทั้งหมด 13 ห้อง รวม 936 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 รวม 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดตะล่อม และโรงเรียนบางจาก (โกลประเสริฐอุทิศ) ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยกลุ่มที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1 ได้มาจากโรงเรียนวัดตะล่อม จำนวน 3 คน ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 1 คน การหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 ได้มาจากโรงเรียนวัดตะล่อม จำนวน 6 คน ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 2 คน และการหาประสิทธิภาพครั้งที่ 3 ได้มาจากโรงเรียนบางจาก (ะเสริฐอุทิศโกลมปร) จำนวน 30 คน รวมกลุ่มตัวอย่างนี้ 39 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกำแพง (เหรียญล้อมมานะนุกูล) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้อง รวม 30 คน ซึ่งแต่ละห้องการจัดการเรียนเป็นแบบผลของการเรียนและคุณลักษณะของนักเรียนในแต่ละห้องคล้ายคลึงกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล

ตัวแปรตาม คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี
2. ทักษะการปฏิบัติทางดนตรี
3. ความคิดสร้างสรรค์
4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีสากล ละปะกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 เรื่องคือ 1. เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง 2. องค์ประกอบดนตรี 3. เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี และ 4. การบรรเลงเพลงบนคีย์บอร์ด

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ใช้เวลา 6 สัปดาห์ รวม 28 ชั่วโมง โดยทำการทดสอบก่อนเรียน 2 ชั่วโมง ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 24 ชั่วโมง และ ทดสอบหลังเรียน 2 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
2. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้แกนกลาง และตัวชี้วัด
4. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้
5. เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
6. นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมิน ความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่า

ดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67- 1.00 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของบทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
2. สังเคราะห์และออกแบบบทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล โดยเขียนเป็นบทภาพ (Story Board) และแผนผังเว็บไซต์ (Site Map) และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3. นำบทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และตรวจสอบประเมินคุณภาพโดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) พบว่า คะแนนในภาพรวม ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83

4. นำบทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล ที่ผ่านการประเมินคุณภาพไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รวม 2 โรงเรียน ที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 คน โดยการพัฒนาและหาประสิทธิภาพจะทดลองทั้งหมด 3 ครั้งคือ 1)ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง จำนวน 3 คน 2) ทดลองแบบกลุ่มย่อย จำนวน 6 คน 3)ทดลองภาคสนาม จำนวน 30 คน

5. บทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากลที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขแล้ว พบว่า มีค่าเท่ากับ 81.00/81.56 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
2. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 42 ข้อ ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้เนื้อหา

และจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำแบบทดสอบเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อประเมินความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 จำนวน 38 ข้อ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดกำแพง (เหรียญล้อมมานะนุกูล) ที่เคยเรียนวิชาดนตรีสากล

6. หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.45–0.77 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.22–0.89 จำนวน 30 ข้อ

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 พบว่าแบบทดสอบมีความเชื่อมั่น 0.89 โดยวัดด้าน ความจำจำนวน 7 ข้อ ความเข้าใจจำนวน 7 ข้อ การประยุกต์ใช้จำนวน 5 ข้อ การวิเคราะห์จำนวน 6 ข้อ และความคิดสร้างสรรค์จำนวน 5 และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. แบบวัดทักษะการปฏิบัติทางดนตรี มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วิธีการสร้างแบบประเมินผลด้านทักษะพิสัย
2. กำหนดเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของวิชาดนตรี การปฏิบัติคีย์บอร์ด
3. สร้างแบบวัดทักษะการปฏิบัติทางดนตรี กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 4 ระดับ
4. นำแบบวัดทักษะการปฏิบัติทางดนตรี เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำแบบวัดทักษะไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อประเมินความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 จำนวน 5 ข้อ ซึ่งสูงกว่าระดับความสอดคล้องที่กำหนด และนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบวัดทักษะการปฏิบัติทางดนตรี ไปทดลองใช้ (Try – out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดกำแพง (เหรียญล้อมมานะนุกูล) ที่เคยเรียนวิชาดนตรีสากล โดยครูวิชาดนตรีทั้ง 3 ท่านเป็นผู้ประเมินทักษะปฏิบัติทางดนตรีของนักเรียน

7. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของครูวิชาดนตรีทั้ง 3 ท่าน ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตร หาค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ของ เพียร์สัน (Pearson) ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.71 – 0.83 และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบวัดความคิดสร้างสรรค์
2. สร้างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้นจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของ ทอแรนซ์ (Torrance. 1964.อ้างถึงใน พรวัฒนา ศรีคำภา 2550) จำนวน 4 ชุดประกอบด้วย 1)วัดความคิดละเอียดละออ 2)วัดความคิดคล่องแคล่ว 3)วัดความคิดริเริ่ม และ 4)วัดความคิดยืดหยุ่น

3. นำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 จำนวน 4 ข้อ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5. นำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ ไปทดลองใช้ (Try – out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดกำแพง (เหรียญล้อมมานะนุกูล) ที่เคยเรียนวิชาดนตรีสากล โดยครูวิชาดนตรีทั้ง 3 ท่านเป็นผู้ประเมินความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

6. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของครูวิชาดนตรีทั้ง 3 ท่าน ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตร หาค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ของ เพียร์สัน (Pearson) ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.80 - 0.91 จากนั้นนำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

6. แบบสอบถามความพึงพอใจ

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ
2. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำ
4. นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อประเมินความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดกำแพง (เหรียญล้อมมานะนุกูล) ที่เคยเรียนวิชาดนตรีสากล
5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.73และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของ การเรียนรู้ และอธิบายวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน ให้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของตนเอง
2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะการปฏิบัติทางดนตรี และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เวลา 2 ชั่วโมง
3. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลา 24 ชั่วโมง
4. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post - test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะทางดนตรี แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้เวลา 2 ชั่วโมง
5. นำผลคะแนนที่ได้จากแบบวัดทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล โดยการหา E_1/E_2

2. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังได้รับ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test Dependent Samples)
3. เปรียบเทียบคะแนนทักษะการปฏิบัติทางดนตรี ก่อนและหลังได้รับ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test Dependent Samples)
4. เปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ก่อนและหลังได้รับ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test Dependent Samples)
5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนน ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้กับคะแนนเกณฑ์โดยใช้การทดสอบค่าที (One Sample t – test)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพ ของบทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล

การทดลอง	N	E1	E2	E1/E2
ภาคสนาม	30	81.00	81.56	81.00/81.56

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าประสิทธิภาพของบทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 81.00/81.56

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังได้รับ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล

คะแนน	N	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	df	t	p
ก่อนเรียน	30	30	12.13	2.623	374	4810	29	30.280*	.00
หลังเรียน	30	30	24.60	1.404					

*p < .01

จากตารางที่ 2 พบว่าหลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการปฏิบัติทางดนตรี ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล

คะแนน	N	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	df	t	p
ก่อนเรียน	30	20	8.73	0.980	269	2445	29	46.063*	.00
หลังเรียน	30	20	17.70	0.750					

*p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่าหลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีคะแนนทักษะปฏิบัติทางดนตรีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล

คะแนน	N	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	df	t	p
ก่อนเรียน	30	45	21.20	2.858	496	9336	29*	35.568*	.00
หลังเรียน	30	45	39.50	2.047					

*p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่าหลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีคะแนนความคิดสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล

องค์ประกอบของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	คะแนนเกณฑ์	t	p
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.70	0.316	มากที่สุด	3.50	29.89*	.00
2. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้	4.69	0.319	มากที่สุด	3.50	26.34*	.00
รวม	4.70	0.289	มากที่สุด	3.50	22.49*	.00

*p < .01

จากตารางที่ 5 พบว่าหลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีค่าเท่ากับ 81.00/81.56 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ทักษะปฏิบัติทางดนตรีสากล ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล อยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนบนเว็บแบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล มีค่าเท่ากับ 81.00/81.67 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 กล่าวคือ ในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้น จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ได้มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ สื่อ วิดีโอ และภาพเคลื่อนไหว เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนวิชาดนตรีมากขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน นักเรียนจะต้องค้นคว้าศึกษาหาข้อมูลจากที่ต่างๆ ที่นอกเหนือจากตำราในวิชาดนตรีเพื่อนำมาใช้ในการอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คาร์แมน (Carman, 2005) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนแบบผสมผสานนั้นจะประกอบไปด้วยสิ่งบ่งชี้สำคัญ 5 ประการ หนึ่งในนั้นคือ การเรียนเนื้อหาแบบ ออนไลน์ เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามสภาพความพร้อมหรืออัตราการเรียนรู้ของแต่ละคน และประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย โจอี้ (Joey, 2006) ที่ได้ศึกษาวิจัย การใช้หลักผสมผสานเพื่อเสริมการจัดการเรียนการสอน พบว่า การเรียนรู้แบบผสมผสานหรือการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี เช่น การเรียนแบบออนไลน์และการเรียนแบบเผชิญหน้า ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่น่าสนใจเพราะเป็นการนำเทคโนโลยีใหม่และมีความพร้อมยิ่งขึ้น แต่การอาศัยทางด้านเทคโนโลยีอย่างเดียวไม่สามารถตอบสนองการแก้ปัญหาได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยเป็นตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากบทเรียนบนเว็บไซต์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนี้ เป็นสิ่งเร้าที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษา เพราะเนื้อหานั้น สีสันดึงดูด ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะศึกษาบทเรียนมากขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กราแฮม (Bonk, C. & Graham, 2006) ที่ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนแบบผสมผสานไว้ว่า การจัดการเรียนแบบผสมผสานจะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจได้ดีขึ้น ช่วยลดเวลาในการเรียนลง และรวมไปถึงคุณประโยชน์ของบทเรียนบนเว็บที่เข้ามาช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างหลากหลาย ขยายแหล่งความรู้ให้กว้างขึ้น และการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสื่อและเนื้อหาได้ทุก เวลา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพงษ์ วงษ์จำปา (2548 : บทคัดย่อ) ที่วิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากบทเรียนผ่านเว็บวิชาดนตรี เรื่องการ

อ่านโน้ตสากล กับการสอนปกติ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนผ่านเว็บ คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. ทักษะปฏิบัติทางดนตรีสากล ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยเป็นตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักเรียนมีทักษะปฏิบัติทางดนตรีสากล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีการเรียนการสอนทั้งแบบเผชิญหน้าและการเรียนด้วยตนเองบนเว็บ ในบทเรียนบนเว็บไซต์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนี้ ได้มีการนำ URL : เว็บไซต์เครื่องดนตรีที่สามารถปฏิบัติได้ผ่านบทเรียนบนเว็บไซต์ จึงทำให้นักเรียนสามารถที่จะปฏิบัติและฝึกซ้อมได้ด้วยตนเอง จึงสามารถทำให้นักเรียนที่ได้เรียนผ่านบทเรียนบนเว็บนั้น มีการพัฒนาทางด้านทักษะที่สูงขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวของถนอมพร เลหาจรัสแสง (2546: 10) ได้กล่าวว่าการเรียนบนเครือข่ายเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้มีการพัฒนาทางความคิดและพัฒนาทางด้านความสามารถของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถที่จะควบคุมการเรียนของตนเอง ลำดับการเรียนตามพื้นฐาน ความถนัดและความสนใจของตนเอง และสอดคล้องกับคำกล่าวของอินเครี รูโอโคเน็น และเฮย์อิกคิ รุอิสมากิ (Inkeri Ruokonen & Heikki Ruismaki 2016:109-115) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบผสมผสานสามารถช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ดนตรีในกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ได้ โดยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานคือวิธีการหมุนเวียนซึ่งนักเรียนเรียนรู้ผ่านช่วงเวลาของการศึกษาออนไลน์ได้อย่างอิสระ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะช่วยให้นักเรียนนั้นได้ทักษะทางดนตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จาโค แวน เดน ดู (Jaco van den Doo 2011 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการเรียนรู้แบบผสมผสานผสมผสานแนวทางออนไลน์เข้ากับกิจกรรมในห้องเรียน โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ทางดนตรีภายในชุมชนออนไลน์และในห้องเรียนมากกว่าการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เรียน 25 คนได้เข้ารับการทดลองการเรียนรู้ทักษะทางดนตรีจากเว็บไซต์ควบคู่ไปกับการศึกษาเผชิญหน้า แบบดั้งเดิมทุกสัปดาห์ ผลการวิจัย พบว่านักเรียนสามารถมีทักษะทางดนตรีเบื้องต้นเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยเป็นตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผู้วิจัยได้ใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล ที่มีกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางความคิดสร้างสรรค์ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย พัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา เช่น ให้นักเรียนการเล่นเครื่องดนตรี และขับร้องเพลง กิจกรรมที่ใช้การจินตนาการเกี่ยวกับการฟังเสียงเครื่องดนตรีกับตัวโน้ต ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ เดวิส (Davis.1988) ที่ได้เสนอแนวการสอนความคิดสร้างสรรค์และเทคนิคไว้ว่าควรส่งเสริมความคิดจินตนาการแก่เด็ก ส่งเสริมให้เด็กคิดแปลกใหม่และคิดในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น และในการทำกิจกรรมต่างๆ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณณนุช ไชยมูล (2550) ที่ได้สร้างและพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายโดยใช้กิจกรรมตามแนวพหุปัญญาเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องนาฏศิลป์ไทยพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า

นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล อยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยเป็นตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล เป็นสื่อที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ เพราะมีการนำเทคโนโลยีต่างๆ สื่อ วิดีโอ และภาพเคลื่อนไหว เข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล ที่สร้างขึ้นใน ระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กู๊ด (Good. 1973 : 320) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจสภาพ คุณภาพ หรือระดับ ความพึงพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่างๆและทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพงษ์ วงษ์จำปา (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากบทเรียนผ่านเว็บวิชาดนตรี เรื่องการอ่านโน้ตสากล กับการสอนปกติ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนจากบทเรียนผ่านเว็บวิชาดนตรี เรื่องการอ่านโน้ตสากลเรียนจากบทเรียนผ่านเว็บมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ในรายวิชาอื่นๆ ให้มีความแตกต่างและหลากหลายมากขึ้น
2. ควรมีการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ที่พัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติทางดนตรี ในเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ
3. ควรมีการศึกษากำหนดการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล กับนักเรียนในระดับชั้นต่างๆ เช่น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2555. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2545). Design e-learning : หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์
- นพพงษ์ วงษ์จำปา. (2548). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากบทเรียนผ่านเว็บวิชาดนตรี เรื่องการอ่านโน้ตสากลกับการสอนปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ประภาวดี ก่องมั่ง, ไปรยา รอดจัน, และศิเว คุ่มคำ. (2552). การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมการสอบแบบ 4 MAT. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญญนุช ไชยมูล. (2550). การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่าย โดยใช้กิจกรรมตามแนวพหุปัญญาเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องนาฏศิลป์ไทยพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กศ.ม. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2543). การศึกษาแห่งชาติในอุดมคติ, ใน ปฏิรูปการศึกษา แนวคิด และหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- พรวิวัฒนา ศรีคำภา. (2550). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Berrett, D. (2012). How 'Flipping' the classroom can improve the traditional lecture. *The Education Digest*. 78(1): 36-41.
- Bonk, C. & Graham, C.. (2006) *Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs*. San Francisco, CA: Pfeiffer Publishing.,
- Carman , J.M. (2005). *Blended Learning Design : Five Keys Ingredients*.(online) Available from <http://www.agilantlearning.com/pdf/Blended%20L.pdf>.
- Davis, Robert Gene. (1988). *A study on the effects of students use of selected group process skills on student achieve Learning Mathematics problem solving unit*. Iowa : The University of Iowa.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Inkeri Ruokonen & Heikki Ruismaki . (2016). *E-Learning in Music: A Case Study of Learning Group Composing in a Blended Learning Environment*. Department of Teacher Education, University of Helsinki, Finland
- Jaco van den Doo. (2011). *blended learning merges online approaches with classroom activities, catering to various learning strategies of students*. Codarts University of the Arts Rotterdam, the Netherlands
- Joey F. George. (2006). *Essentials of Systems Analysis and Design*. 3rd Edition. Prentice Hall.
- Strayer, J. (2012). *How learning in an inverted classroom influences cooperation, innovation and task orientation*. *Learning Environments Research*.